Eftersänd fri premielista
Spar Edra kuponger
The Royal Crown Soap Co. Ltd.
654 Main Street, Winnipeg

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ROYAL CROWN SOAP

ARG. (YEAR) 27. LÖSNUMMER 5 CENTS. WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 12 juni 1919. LÖSNUMMER 5 CENTS. No. 24

EN VÄLDIG KAMP MELLAN KAPITAL OCH ARBETE

Generalstrejken i Winnipeg sprider sig till nära trettio andra städer i Canada och avstannar den största delen av industrien

LUGN OCH ORDNING UTMÄRKA GENERALSTREJKEN

De återvända soldaterna stå avgjort på de strejkandes sida och kräva, att Manitobas regering avgår

Medling försökes, men utsikterna till uppgörelse små

SKOLA JÄRNVÄGSMÄNNEN UTKALLAS PÅ STRJEK ÖVER HELA LANDET?

Den väldigaste kraftmätning, som någonsin förekommit i Canada — ja, på den amerikanska kontinenten — mellan kapital och arbete, har pågått i fyra veckor och pågår än, utan att någon med säkerhet kan profetera om dess utgång. Redan nu bör påpekas, att denna kraftmätning, generalstrejken, som tog sin början i Winnipeg och nu beror cirka 30 städer i Canada, icke har någon som helst politisk karaktär. Den är från arbetarnas sida endast en kamp för vissa principer, vilka numer allmänt erkännas, och vilka sanktionerats av fredskonferensen i Paris. **Dessa principer äro: rätten till kollektivt avtal (collective bargaining) samt en tillräcklig arbetslön (living wage).** Kapitalistpressen och arbetarfienderna i allmänhet söka undvika dessa huvudprinciper, om vilka strejken rör sig, och ropa, att strejken är revolution, ett försök att infora bolsjevism och sovjetsystem i Canada. Dessa rop höjas naturligen endast för att förvilla godtroet folk och uppreta dem mot arbetarna. Dessa ha ingen tanke på att genom denna strejk anstalla politisk revolution. De vilja endast hava några rättfärdiga och billiga krav erkända. Pressen har naturligen lyckats bedraga en del godtrogna, men den stora allmänheten står säkerligen bakom arbetarna i denna strejk. Den överväldigande massan av de återvända soldaterna ha förklarat sig i favör av strejken, och man har anledning tro, att även de flesta farmare stå bakom den. Intelligensen och stora massor av medelklassen torde även hysa sympatier för de strejkande, ehuru de icke ha någon organisation, genom vilken de kunna giva uttryck åt sina känslor.

Vad orsakade strejken?

Vi vilja här i korthet redogöra för de händelser, som ledde till strejken, vilken som bekant tog sin början i Winnipeg torsdagen den 15 maj kl. 11 f. m.

För ett år sedan hade vi en generalstrejk i Winnipeg, i liten skala, för att stödja de i stadens tjänst anställda, vilka krävde att deras fackföreningar skulle erkännas. Vid samma tidpunkt voro metallarbetarna på strejk. De voro ute för högre lön. Det är sant, att deras fackföreningar icke då voro godkända och att deras "metal trades council" ignorerades, men den verkliga frågan vid den tidpunkten var lönen och icke erkännandet av fackföreningen. De erhöllo därför icke vid denna tidpunkt, då det endast gällde lönen, understöd av arbetarrörelsen som ett helt i denna strejk.

I år framlade dessa arbetare åter sina anspråk genom metal trades council. Arbetsgivarna behagade icke svara härpå, metal trades council ignorerades av arbetsgivarna och ett brev sändes till varje arbetare från arbetsgivaren, i vilket uppgavs, att det var omöjligt att underhandla med metal trades council.

Vad arbetslön och arbetstid beträffade, begärde arbetarna, att "McAdoo reward", som nu gäller vid järnvägarna, även skulle antagas som norm för metallarbetarna. Deras krav och deras council ignorerades emellertid, och dag för strejk bestämdes. Metal trades council överlämnade då saken till "trades council executive". Denna gav det rådet, att strejken skulle uppskjutas 24 timmar, och att en deputation skulle uppvakta arbetsgivarna för att försöka komma till en förståelse.

Några av de mindre firmorna gingo in på att erkänna fackföreningarna och underteckna arbetarnas krav, andra mindre firmor hindrades att göra det genom hotelser från de tre stora metallfirmorna, på vilka de voro beroende. Dessa tre stora firmor och deras chefer äro: Vulcan (Barret) Dominion Bridge and Iron (Warren), Manitoba Bridge and Iron (Deacon). Dessa äro orsaken till den väldiga strejken i Canada. Metallarbetarstrejken blev då verklighet.

Nästa steg från arbetsgivarnas sida var att uppgiva, att de hade så litet arbete på hand, att deras fabriker kunde stängas för nästan obegränsad tid.

Byggnadsstrejken

Vad byggnadsstrejken beträffar, som även föregick generalstrejken, var frågan en annan. I år bildade alla de olika arbetarna i byggnadsfacket, cirka fjorton fackföreningar, en "building trades council" och uppdrogo arbetsvillkor för alla arbetare i byggnadsindustrien. Dessa framlades för arbetsgivarna, som äro organiserade i Builder's Exchange. Byggnadsarbetarna begärde 32 procents löneförhöjning, då det visat sig, att deras löner under nuvarande höga priser icke räckte till. Arbetsgivarna erkände, att arbetarnas krav voro rättvisa, men de uppgåvo, att de finansiella intressena vägrat att låna dem pengar, om byggnadsomkostnaderna vidare ökades. De erbjödo därför arbetarna hälften av vad dessa begärt. D. v. s. medan de sade att arbetarnes krav voro rättvisa, erbjödo de dem endast hälften av dem.

Då arbetarna vägrade att antaga arbetsgivarnas anbud, möttes de av den hotelsen, att villkoren måste accepteras eller ock skulle arbetsgivarna vägra att erkänna building trades council. De uppgåvo även, att det var mycket litet att göra i byggnadsfacket, och att de kunde stänga upp på obestämd tid. Detta betydde, att arbetsgivarna hade för avsikt att underhandla med varje fackförening särskilt och att svälta arbetarna till eftergift.

Byggnadsarbetarna utkallades på strejk, och kom till den punkten, där arbetarna stodo inför nederlag. De överlämnade då sin sak i händerna på trades council. Denna ansåg det nödvändigt att utkalla sympatistrejk från alla fackföreningar i staden för att hjälpa metallarbetarna och byggnadsarbetarna att fastställa de två principer, om vilka deras strejker rörde sig, och varom generalstrejken rör sig: kollektivt avtal och en tillräcklig arbetslön. Omröstning företogs inom alla fackföreningarna i staden, och det visade sig, att alla fackföreningar utom en — typografernas fackförening — med överväldigande majoritet voro i favör av att gå ut på sympatistrejk.

Trades and Labor Council utkallade denna allmänna sympatistrejk till torsdagen den 15 maj kl. 11 f. m. Och generalstrejken blev verklighet sagda dag.

God ordning under strejken

Sällan har en strejk ingått under mera lovande tecken. Det mest strålande sommarväder gynnade den. 35,000 arbetare voro ute på strejk, men de togo det mera som en fridag, och de njöto tydligen av friheten. Allt gick lugnt och städat till. Gatorna vimlade av folk, men inga som helst oordningar förekommo. Under hela strejken f. ö. har arbetarna visat, att de äro i favör av lag och ordning. Intet har gjorts — trots många provokationer — för att störa ordningen i staden. Även de, som icke sympatisera med strejken, ha måst erkänna, att arbetarnas hållning ingav den största respekt.

Inga tidningar

Det kändes även som en lättnad, att dagtidningarna förhindrades utkomma på grund av strejken bland pressmännen. Tidningarna hade redan några dagar före strejken givit tecken, att de voro beredda att börja den mest skamliga kampanj mot strejken och de strejkande. Därför drog hederligt folk en lättnadens suck, när de inhiberades. Endast "Western Labor News", rev. Wm. Ivens, redaktör, tilläts att utkomma. Den utsände ett fyrasidigt blad varje dag, vari strejken på ett mästerligt sätt behandlades.

Men friden blev icke långvarig. Efter några dagar hade dagtidningarna skaffat sig strejkbrytande pressmän och började utkomma regelbundet. En verklig storm bröt lös. De fräckaste lögner, de grövsta skällsord användes av denna tidningspress för att om möjligt skada strejken. Särskilt skändades och beljögos arbetarledarna, vilka sades vara bolsjeviker, som nu ämnade ställa till revolution a la Ryssland. Fräckheten såg inga gränser. Till sist kallades de återvända soldaterna, som nästan mangrant sympatiserade med de strejkande, för "aliens"! Man hade tydligen förlorat förståndet på dagtidningarnas redaktionsbyråer. De fingo även hjälp av ett nytt litet blad "The Citizen", som började utkomma dagligen och som utgavs av "Citizens Committee of One Thousand". "The Citizen" och Winnipeg Telegram slogo säkerligen rekordet, då det kom till att smutskasta och ljuga.

"Citizens Committee of one Thousand"

Denna komité är en sammanslutning mellan en del av våra mest reaktionära kapitalistintressen. Den är egentligen endast en avdelning under Board of Trade och Manufacturers Association. Den bildades redan under

(Forts. å sid. 5.)

Regeringens tullprogram framlagt

Vete, vetemjöl och potatis på fria listan. Obetydlig reduktion för åkerbruksredskap

Hon. T. A. Crerar avgår

Canadas skuld är nu $1,950,000,000, till största delen beroende på deltagandet i kriget

Canadas skuld, sedan utgifterna, som auktoriserats för innevarande år, betalats, stiger till $1,950,000,000 eller $220 per capita, meddelade finansministern, Sir Thomas White, under en diskussion om dominionbudgeten, som ägde rum i underhuset den 5 juni. Räntebördan stiger till $115,000,000 per år, sade han, räknat pensioner, vilka uppgå till mellan $35,000,000 och $40,000,000 årligen.

En betydlig ökning i inkomstskatten kommer att auktoriseras såsom en åtgärd att möta Canadas förbindelser.

De nya tarifforslagen omfatta fri import av vete, vetemjöl och potatis från länder, som giva Canada samma privilegier, och en reduktion i tullavgifterna på åkerbruksredskap.

En fullständig revy över Canadas finansiella ställning som ett resultat av kriget, med förslag om vad Canada måste göra för att möta de kommande svåra åren, var huvuddraget i Sir Thomas årliga finansmmeddelande. Kriget kostade Canada till den 31 mars i år $1,327,273,848. Under senastse fiskalår uppgingo krigsomkostnaderna till $450,000,000 mot $60,750,475 under första krigsåret. Finansministern omtalade, att demobiliseringskostnaderna för innevarande fiskalår komma att uppgå till $300,000,000, och att alla utgifter under året beräknas till $620,000,000. Inkomsterna å andra sidan komma icke att överstiga $280,000,000. Canada måste sätta i scen åtminstone ett eller två inhemska obligationslån för att få debit och kredit att gå ihop.

Under det gångna fiskaläret hade inkomsterna överstigit de ordinarie utgifterna med $70,000,000, av vilka $48,000,000 hade utgivits för krigsomkostnader. För att Canada skall kunna möta sina finansiella förbindelser, måste åkerbruket och industrien betydligt utvidgas. Vårt motto måste bliva "Producera och spara", sade finansministern.

Tariffförändringarna

Huvuddragen i de av Sir Thomas meddelade tariffförändringarna äro som följer:

Den speciella skatten på brittiska varor avskaffas fullständigt.

Den speciella skatten på andra varor än brittiska avskaffas, vad beträffar fodoämnen, linne och bomullstyger, ylletyg, skodon, palsmössor och pälsklädder, hattar, seldon, åkerbruksredskap, oljor, gruvmaskiner och kol.

Vete, vetemjöl och potatis komma på den fria listan.

Kultivatorer, harvar, hästrafsor, sädesdrillar, godselspridare och ogräsrensare reduceras från 27½ proc. till 15 procent.

Plogar, väderkvarnar, flyttbara maskiner, tractionmaskiner, troskmaskiner och separatorer reduceras från 27½ proc. till 17½ proc.

Holastare, potatisgrävare, foderskärare, sädeskrossare, kastmaskiner, hö "tedders", "farmrollers", "post hole diggers" och farmvagnar från 32½ proc. till 20 proc.

Cement — den speciella krigsskatten avskaffad och allmän tariffreduktion från 10 till 8 procent per 100 pund.

Crerar avgår

Sir Robert Borden meddelade följande dag i underhuset, att Hon. T. A. Crerar avgått som jordbruksminister. Brev, till Sir Robert, som denne uppläste, säger mr Crerar, att han icke kan understödja budgeten. "Som ni vet", heter det i brevet, "gillar jag den icke och kan icke understödja den i underhuset eller i landet. Då jag kommit till denna uppfattning, finnes det endast en väg för mig att gå och jag överräcker därför härmed min resignation till Eder som medlem av regeringen."

Mr Crerar blev som bekant jordbruksminister, då unionregeringen bildades 1917. Han var förut president för Grain Growers' Grain Company, till vilken plats han nu återgår. Som hans efterträdare nämnes dr Tolmie, M. P. för Victoria.

Ett amendement

I måndags framlade A. R. McMaster, M. P. Brome, ett amendement till finanssministerns tullprogram för oppositionens räkning. I detta heter det:

"Finansministerns förslag äro otillfredsställande. De erbjuda ingen tygel på extravagans. De förmå på intet sätt taga lämpliga mått och steg mot de nuvarande höga levnadsomkostnaderna. De giva intet definitivt löfte om tariffrevision nedåt. För att lindra den nuvarande situationen bör tariffen vara sådan, att den frigiver folkets födoämnen och maskineri, som användes för de naturliga resurserna utveckling samt råmaterial, som användas för deras tillverkning. Tullen på alla andra livsförnödenheter bör borttagas eller betydligt reduceras så fort ske kan i allas intresse. Även bör Förenta Staternas reciprocitetsförslag accepteras och en allmän tariffrevision nedåt företagas enligt dessa principer".

Mr McMaster kritiserade skarpt finansministerns budget.

Är förbudsbillen hotad i senaten?

Ryktet går att Canadas senat ämnar blockera husets förbudsbill

En intressant intervju

Den förbudsbill, som nyligen antogs i underhuset i Ottawa, är utsatt för blockadplaner i senaten, enligt meddelande, som förra veckan kom Fred C. Middleton, sekreteraren för Social Service Council of Manitoba, i händerna.

Billen föreskriver, att War Measures acts "benhårda" föreskrifter skola fortsätta att gälla under 12 månader från undertecknandet av fredsfördraget. Som detta sannolikt icke inträffar förrän i augusti, kommer förbudsperioden att vara till augusti 1920.

Billen respekterar de olika provinsernas önskemål rörande öl och lätta viner, d. v. s. den tillåter import och tillverkning av rusdrycker i en provins, som tillåter försäljning av sådana rusdrycker. Quebec exempelvis tillåtes att importera och tillverka öl och lätta viner, som enligt lag äro tillåtna att säljas inom provinsen, men tillåtes icke importera och tillverka starkare rusdrycker, vilkas försäljning är förbjuden inom provinsen. På samma sätt äro Manitoba och andra provinser, som genom provinslagar förbjuda försäljningen av alla slag av rusdrycker för dryckeändamål, i stånd att förbjuda tillverkningen och importen av alla sådana rusdrycker.

"Otvivelaktigt har denna modifierade form av dominionförbud stöd av den stora allmänheten, och unionregeringen bör kunna tryckönskas till det sätt, på vilket den behandlat en svår situation", sade mr Middleton i en intervju förra veckan. "Om-billen antages i senaten betyder det, att hela Canada, med undantag av Quebec och möjligen Ontario, blir "bentorrt" till augusti 1920. Vad som sedan kommer att inträffa, veta vi icke, men vi hoppas att före denna tid folkomröstning om förbudet kommer att tagas i varje provins. Frågan är nu: ämnar senaten blockera billen? Det skulle vara mycket orättvist handlat av senaten att så göra. En klausul i billen, som särskilt anfalles av senatorerna, är den, som förbjuder tillverkning för export till utlandet. I hela denna sak har emellertid underhuset handlat enligt folkopinionen i landet, och senaten bör icke tillåtas att utmana mandatet från folket".

EXPORT AV SPRITVAROR

Sverige skall dela med Kina av Amerikas ratade spritöverskott

Enligt G. D. har vin- och spritcentralen i Sverige från Amerika inköpt en större kvantitet 96-procentig sprit, varav omkring 1½ miljon liter är att tillvinna i dagarne. Resterande partiet anländer i den mån skeppslagenhet kan erhållas. Då sålunda sprittillgången blir ganska stor och då genom den beslutade spritaccisen varan så fördyras att efterfrågan antagligen förminskas, lära, enligt den citerade tidningen, vederbörande anse det obehövligt att uppehålla ransoneringen längre än ytterligare en månad.

STREJK I PARIS

Även i Paris är man på strejk. Flere hundra tusen arbetare strejka, speciellt inom metallyrket och vid spårvägarna. Någon uppgörelse är icke i sikte.

FRIKANDA

Kapten Adolph C. Pedersen och hans son Adolph E. Pedersen blevo i måndags frikända av en federal jury i New York. De voro anklagade för att ha förorsakat sjömannen Axel Hansens död på barken Puako, vilken de förde. Juryn var ute sex minuter.

TOLV PERSONER FORGIFTADE

Som en följd av matförgiftning, som de ådragit sig vid en middag å Yukon Gold companys anläggning den 24 maj, ha tolv personer avlidit i Dawson, Y. T. Flere andra ligga sjuka.

INGEN HJALP I BLOCKADEN

Enligt telegram från Paris den 4 juni ha Sverige och Danmark notifierat fredskonferensen, att de icke vilja deltaga i blockaden mot Tyskland, om Tyskland vägrar att underteckna fredsfördraget. De säga, att en blockad kan göras effektiv utan, att de gå ifrån sin neutralitet.

ÖNSKA UNION MED SVERIGE

Enligt telegram från Stockholm den 4 juni har landstinget på Åland sänt till president Wilson och fredskonferensen en resolution, vari kräves en union mellan Åland och Sverige. Resolutionen antogs enhälligt på ett möte av delegater den 1 juni i Mariehamn.

I FAVÖR AV LENIN

Från Kristiania meddelades den 10 juni, att en urtima nationell konferens av arbetarpartiet förklarat sig i favör av den "tredje internationalen i Moskwa". En resolution antogs även, som sändes till Lenin, vari konferensen insisterar på, att regeringen etablerar asylrätt för politiska flyktingar. Mötet uttalade sig även i favör av blockad mot länder, som anfalla sovjet-Ryssland.

Intressant experiment i Sverige

En naken man utsändes i en skog i Södermanland för att leva "vilde"

Ett intressant experiment omtalas av den amerikanske Stockholmskorrespondenten Digby i ett telegram, daterat den 28 maj. Kanske i syfte att erhålla värdefulla uppgifter och bereda sig på nästa krigs stränga blockad mot Skandinavien med åtföljande umbäranden, resonerar korrespondenten, kommer ett svenskt vetenskapligt sällskap att i juni utsända en naken individ vid namn Dan Smedberg, som skall leva stenåldersliv i mellersta Sverige. **Framstående museiman** ha försett honom med en mängd råd, med en stenyxa, flintskärpare, pilspetsar och metkrokar, vilka tillverkats av skal från museisamlingarne, samt ha undervisat honom i att göra eld utan tändstickor och hur han skall tillverka kläder från gräs och löv.

Bland medlemmarne av det vetenskapliga sällskapet märkas chefen för Nordiska museet dr Otto Frodin, chefen för Skansens kulturhistoriska museum dr Nils Dryland och afrikaresanden greve von Rosen. Den sistnämndes gods i Södermanland skall bli scenen för experimentet.

Eftersom svenska lagar förbjuda att djur dödas på stenåldersvis, har sällskapet hos regeringen måst utverka tillstånd för Smedberg att använda pilar och båge samt en stenyxa för att anskaffa sina livsförnödenheter. Detta är första gången regeringen mottagit en anhållan om tillstånd att använda pil och båge. Sällskapet anser att vetenskapliga uppgifter av stort värde komma att inhämtas från experimentet.

Det förefaller ej som om Dan skulle behöva känna sig ensam, ity att fullständiga kinematografbilder av hans göranden och låtanden komma att tagas. Rörliga bilder, visande hans erfarenheter av olika slag, komma att förevisas på nära nog varje biograf i landet och komma också antagligen att exporteras till Amerika.

Stenåldersmannen Smedberg är en synbarligen oförskräckt man med en skälmsk glimt i ögonvrårna. Han har tillbrakt några år i skogarne i Argentina och Canada. Intresset för experimentet, som är det första av sitt slag i Skandinavien, är mycket stort.

De stora översvämningarna i Sverige

Förödelsen genom dessa har varit mycket stor i norra Sverige

Människor omkomna

Senast från Sverige anlända tidningar meddela följande detaljer från de stora översvämningar i Norrland, om vilka vi i huvudsak förut underrättats per telegraf.

Mellan 40—50 broar bortspolade i Medelpad

Inalles ha 40—50 broar spolats bort i Medelpad, de flesta vägar skurits upp och en massa byggnader, ja, hela små byar, översvämmats. Mängenstädes ha folk och kreatur med knapp nöd räddats. Man befarar flera dödsbud. Telefonförbindelserna äro här och var avbrutna. Åtskilliga kraftstationer, sågarre kvarnar och sågverk samt övriga industrier ha dels full ständigt spollerats eller blivit illa skadade.

Vid Björkå bruk har förödelsen varit fruktansvärd. Enligt vad bolagets chef, konsul A. J. Norberg, meddelat, tror man sig redan nu kunna fastslå, att skadorna gå löst på minst en million. Samtliga dammar vid bruket äro nämligen bortspolade, och av själva fabriksbyggnaden står praktiskt taget endast hälvten kvar. Det torde därför med säkerhet draga minst ett år innan någon drift kan återupptagas bid bruket. Någon som helst försäkring mot dylik skada hade bolaget icke.

Enligt vad som meddelats från Ångermanlands flottningsförening, vill det synas, som om de stora flottlederna så gott som fullständigt skonats. Endast från Malmån i Jämtland meddelas att en större dammbyggnad av sten förstörts. Som en följd av vårfloden har sorteringsarbetet vid Sandslån den 5 maj måst taga sin början, vilket är betydligt tidigare än under normala förhållanden.

Även i norra Ångermanland har vårfloden härjat och anses där ha varit den största, som förekommit i mannaminne. Stora ägor stå under vatten och i många trakter har befolkningen blivit förorsakad att utrymma boningshusen. Betydande skador ha anställts. Särskilt har förodelsen gått fram över norra delen av Amundsjö, där ett flertal dammbyggnader spollerats och en del timmerrännor förts bort av floden. Stora landsvägsbron mellan Amundsjö och Åsele har odelagts.

(Forts. å sid. 5)

RUNÖ ÄR ETT TVISTEFRÖ

Lettland och Estland kivas om äganderätten till den lilla ön

Runö utgör det senaste tvisteämnet i Balticum, meddelar ett telegram från Stockholm. Letterna ha proklamerat att ön tillhör den nya republiken Lettland, och de estniska myndigheterna ha sänt en officer till ön, tillkännagivande att den tillhör såsom under tsarväldet Estland och är inbegripet under Ösels länsstyrelse. Frågan kommer nu att hänskjutas till de allierades komité för handhavande av frågor rörande östersjöprovinserna.

Runö är, som bekant, beläget i Rigaviken och tillhörde Lifland före den ryska revolutionen. Arealen är 11 kvkm. och invånarantalet är blott 400, befolkningen bestående av avkomlingar från invandrade svenska bönder, samt är ännu svensktalande.

KOMMER TILL AMERIKA

Enligt telegram från Scandinavian-American Line i New York, har Armas Saastaoinen, Finlands förste minister till Förenta Staterna, med fru och sekreterare anlänt till New York den 13 maj med ångaren "Frederik VIII".

STORSTREJK I U. S. A.

Som i går, onsdag, skulle 70,000 telegraf- och telefonoperatörer i Förenta Staterna gå ut på strejk. Chicago blir förmodligen centrum för denna väldiga strejk, som omfattar hela landet.

MORRIS ÄR PÅ HEMVÄG

Från Washington meddelas i ett speciellt telegram att amerikanske ministern i Stockholm Ira Nelson Morris från Chicago är på hemväg till Förenta Staterna. Statsdepartementet tillkännager att Morris ansökt om och erhållit en tids tjänstledighet.

LIKET PÅTRÄFFAS

Rosa Luxemburgs lik påträffades den 2 juni i Landwehr kanalen, meddelas från Berlin. Hon blev som bekant i början av året mördad av en folkmassa samtidigt som Karl Liebknecht. Hon kommer att begravas vid sidan av Liebknecht.

KÖPENHAMN—STOCKHOLM

En amerikansk marinflygare, kapten Batt, har flugit mellan Köpenhamn och Stockholm. Han startade från Köpenhamn söndagsmorgonen den 1 juni samt framkom till Kalmar kl. 12.20 på eftermiddagen. Kl. 7 på kvällen startade han ånyo och kom fram till Nynäshamn utan missöde. Härifrån startade han på nytt klockan 10, men flög vilse och måste nedstiga vid Furusund. Han ämnade inom några dagar fortsätta färden till Hälsingfors.

Am. senaten erhåller fredsfördraget

Fredsfördraget bjuder på en del överraskningar av ganska allvarlig art

Ett exemplar av det tyska fredsfördraget, vilket förts till Forenta Staterna av Frazier Hunt, krigskorrespondent för Minneapolistidningarna, framlades i måndags inför den amerikanska senaten av senator W. E. Borah. Med 47 röster mot 24 beslöts att placera fördraget i "Congressional Record" och trycka det som ett offentligt dokument. Alla röster emot detta beslut avgåvos av demokrater.

Utom det exemplar, som finnes i statsdepartementet, är detta exemplar ett av de få, som finnas i landet. Fördraget består av 416 sidor med tillsammans cirka 75,000 ord. Vid studerandet av fördraget finner man, att den resumé, som hittills publicerats på denna sidan Atlanten, i huvudsak återgiver dess innehåll. Endast på några få punkter har man utelämnat en del saker, vilket synas ha skett med avsikt.

Senator H. C. Lodge sade i senaten, att amerikanerna komma att bli förvånade över del 13 i fördraget, vilket berör arbetarrörelsen. Denna del hade uteslutits i resumén. I fallet Saardalen — vad beträffar äganderätten till gruvorna — har resumén icke heller uppgivit alla villkoren.

Det allvarligaste felet med resumén torde dock ligga i dess redogörelse för den internationella arbetarorganisationen. Enligt fördraget skall denna organisation stå under uppsikt av nationernas förbund. Denna viktiga föreskrift, som så vitalt berör både amerikanskt kapital och arbete, berores ytterst litet i resumén.

KVINNORNA SEGRA

Med stor majoritet antagas motionerna om allmän kvinnorösträtt

Presidenten för National Woman Suffrage association mrs Carrie Chapman Catt i New York mottog härmdagen ett telegram från vicepordföranden i Svenska kvinnorösträttsförbundet fru Anna Wicksell, omtalande att kvinnorna i Sverige beviljats fullkomligt likställd rösträtt. Telegrammet säger att motionerna antogos med stor majoritet i båda kamrarna.

Tyska motförslaget har nu överlämnats

I det tyska motförslaget, som överlämnats till fredskonferensen, begäres eftergifter

Österrike får sina villkor

Lloyd George och den engelska regeringen torde vara benägna att lindra fredsvillkoren

Engelska kabinettet, som av premiärministern Lloyd George kallats till Paris, sammanträdde därstädes på söndagseftermiddagen den 1 juni för att behandla frågan om lindrade villkor för Tyskland. Det framgick att såväl arbetarpartiet som liberalerna i England starkt gynna tanken på att göra eftergifter, emedan de anse att de nu föreliggande villkoren äro för stränga för att Tyskland skall kunna fullfölja desamma. Engelska regeringen förordar avenledes att en viss summa för ersättningarne bestämmes i stället för att vänta med bestämmandet av summans storlek tills freden undertecknats, såsom nu är på förslag. Det är isynnerhet beträffande de finansiella villkoren Lloyd George säges vara villig att göra eftergifter.

Den 15 juni är det tidigaste som freden kan undertecknas, heter det i ett meddelande från Paris, men mera antagligt är att undertecknandet och president Wilsons hemresa fördröjes till den 20 juni.

De tyska motförslagen ha blivit föremål för stort intresse, särskilt vad beträffar Tysklands begäran att genast bli upptaget som medlem i nationernas förbund samt rörande folkomröstningen i Schlesien.

I det tyska motförslaget heter det att ehuru Tyskland inser att det måste göra uppoffringar för att erhålla fred, är det övertygat att det föreliggande fredsfördragets bestämmelser överskrida vad Tyskland är i stånd att utföra. På intet ställe i noten förklaras att Tyskland skall neka undertecknа det föreliggande förslaget, men det förklaras att t. o. m. i provningens stund är rättvisan för hellig för Tyskland att tillåta det böja sig under villkor, som det vet sig icke kunna utföra. Tysklands uteslutande från nationernas förbund, heter det, skulle innebära, att det undertecknar sin egen dom, sin egen dödsdom. Tyska folket har blivit "besviket i sin förhoppning på en rättvis fred, som det hade fått löfte om, och står handfallet inför fiendens segervåldskrav".

Den tyska delegationen går in på minskningarne av armén och flottan på villkor att Tyskland genast ingår som medlem i nationernas förbund, att avträda Elsass-Lothringen och Posen, men beträffande alla andra områden begäres att folkomrostning skall företagas omedelbart. Vidare begäres att alla de tyska kolonierna ställas under kontroll av nationernas förbund men under tyskt mandat. Noten förklarar att det är villigt dela upp hela sin handelsflotta till de allierade makterna. Kravet på att en neutral kommission tillsättes för att fastslå skulden till krigsutbrottet, vilket förslag hittills avslagits av de allierade, fasthålles ännu av fienden.

Förklarande att blockaden orsakat miljoner civila tyskars död, begär noten från de allierade en skadeersättning av femton miljoner mark samt förklarar att Tyskland är villigt erlägga en skadeersättning icke överstigande ett hundra miljoner mark. Kravet på koloniernas direkta eller indirekta behållande stödes på president Wilsons punkt 5.

Temps erfar att en överenskommelse träffats mellan president Wilson, premiärminister Orlando och jugoslavernas representanter rörande Fiumefrågan, vilken överenskommelse lär vara godkänd av samtliga intresserade makter.

Fredsvillkoren till Österrike överlämnades till delegationen på måndagen den 2 juni. Clemenceau, som förde ordet, talade blott tre minuter. Österrike måste avge svar inom femton dagar efter villkorens överlämnande. Den adriatiska frågan klargöres ej i de överlämnade villkoren och kommer därför att tills vidare bli oavgjord.

Den 4 juni meddelades från Wien, att Neues Abentblatt uppgiver, att den österrikiska regeringen enhälligt förklarat, att fredsvillkoren äro acceptabla. I den österrikiska pressen klagas emellertid över villkorens stränghet.

Det har beslutats, att de allierades svar på de tyska motförslagen icke kommer att överlämnas förrän fredagen den 13 dennes. Tyskarna få fem dagar på sig att acceptera eller förkasta fredsfördraget.

EN KRIGSFÖRKLARING

Ett telegram från Hälsingfors till "Extrabladet" i Köpenhamn säger att finska regeringen beslutat utfärda en formlig krigsförklaring mot det bolsjevikiska Ryssland. Tiden för denna förklaring sades skola bestämmas efter rådplägning med de allierade missionerna.

EN INSAMLING

En insamling över hela världen har satts i gång för att återställa katedralen i Reims på föranstaltande av internationella Röda korset. Bland medlemmarne av exekutivkomitén märkas prinsessan Ingeborg för Sverige, Drottning Maud av Norge och prinsessan Margaret för Danmark.